

Ed van Eeden

Politieke moord –
Taskforce Zuid

‘Lei! Lei! Lei!’ scandeert de massa.

Leo Geelen geniet. Hij hoort zijn voornaam liever in het Mestreechs dan in de officiële versie die hij in het westen altijd gebruikt.

Dit is een thuiswedstrijd voor hem. Het Vrijthof wordt niet vaak ontruimd voor grote openbare evenementen. Ja, natuurlijk wel altijd voor André Rieu, die hier meer dan honderd keer heeft gestaan met zijn Johann Strauß Orchestra. Jaarlijks is hier de Sint-Servaaskermis en ook wordt eens per jaar op de eerste dag van het carnaval het Mooswief omhooggetakeld, met een krans van groenten. Maar politici krijgen het mooiste plein van Nederland zelden of nooit tot hun beschikking. Behalve hijzelf dan. Want Leo Geelen is de beroemdste zoon van Maastricht – op Rieu na, vanzelfsprekend.

Hij kent hier elke steen: van het Vagevuur, zoals het straatje tussen de protestantse Sint-Janskerk en de katholieke Sint-Servaasbasiliek heet, tot de hardstenen fontein Hawt Uuch Vas en de kleurige beelden van het dweilorkestje ’t Zaat Herremenieke. De Luikse perroen, de breed uitlopende zuil met een pijnappel en een kruis erop, staand tussen drie liggende leeuwen. En natuurlijk de gietijzeren stadsklok met de twee kleine schoorsteentjes, waar Conny en hij – zoals zoveel jong Mestreechtenere – ooit hun eerste afspraakje hadden.

En nu staat het grootste plein van Maastricht, zijn stad, vol met aanhangers van Bruinrechts, zijn partij. Logischerwijs is er ook veel pers afgekomen op dit grote evenement, waarbij Geelen het symbolische startschot zal geven voor de verkiezingscampagne. Er zijn een stuk of vier cameraploegen gesignaleerd, er liggen diverse interview-

aanvragen voor na zijn openingstoespraak en aansluitend zal hij via een onlineverbinding ook nog enkele minuten deelnemen aan *Tot Slot*, het veelbekeken praatprogramma dat de vaste avondafsluiting is van de door hem verfoeide publieke omroep.

De politie heeft aangekondigd strak te zullen handhaven bij eventuele ongeregelheden. Maar Geelen heeft er alle vertrouwen in dat zijn eigen ordedienst, een informele groep die bestaat uit vooral bikers, boeren en bouwvakkers – en door hem daarom altijd amicaal als ‘de drie B’s’ wordt aangeduid – de directe omgeving van het plein vrij zal weten te houden van aangekondigde demonstraties uit de linkse hoek.

Op het podium met de Bruinrechts-vlaggen staat Jelle Noordaan, zijn steun en toeverlaat binnen de partij, een openingspraatje te houden. Hij kan zich nauwelijks verstaanbaar maken door de steeds luider klinkende spreekkoren: ‘Lei! Lei! Lei!’ Toch gaat hij trouw door met de aan hem gegeven taak.

Breed glimlachend kijkt Geelen naar Lisette van der Sterren, die naast hem staat. Zijn fractiegenote is al meer dan twee jaar zijn vaste vriendin, maar dat hebben ze pas bekendgemaakt nadat bijna een jaar geleden zijn scheiding van Conny definitief was. Hij slaat zijn arm om haar schouders en kust haar op de mond.

‘Dit wordt geweldig!’ zegt hij in haar oor.

‘Jij bent geweldig!’ roept ze terug.

Samen wachten ze tot Noordaan klaar is met zijn inleidende manoeuvres en zich omdraait naar de canvas afscheiding achter hem.

‘En nu vraag ik een groot applaus voor de man van de avond, op wie u allemaal hebt gewacht! Onze! Toekomstige! Premier! Lée-jo! GEELEN!’

Het Vrijthof ontploft van vreugde zodra Geelen de canvas flappen opzijduwt en het podium op komt. Zijn vriendin volgt hem op de voet en blijft achter hem staan, naast Noordaan, terwijl Geelen zijn plek inneemt achter de microfoon.

Hij glimlacht breed en spreidt zijn armen.

Langzaam valt de menigte op het plein stil.

‘Vrienden!’

Meteen klinkt er gejuich en applaus.

Geelen wacht tot het wegsterft voordat hij doorgaat.

‘Kijk om jullie heen en zie mijn geliefde Maastricht. Ik hoef jullie niet te wijzen op de kerkentweeling en de talrijke monumenten waartussen wij hier staan. Op de mooie oude lantaarns, die onze voorouders al hebben gediend. Maar toch doe ik dat wel. Want wij zijn verbonden met onze geschiedenis, vrienden! Met onze cultuur! Met ons land!’

Weer moet hij even wachten tot de geestdrift van de massa wat geluwd is.

‘Als ik hier sta, vrienden, dan denk ik altijd onwillekeurig aan het Limburg zoals het ooit geweest is. Het Limburg van voor de historische vergissing die België heet!’

Het gejoel onder zijn aanhangers geeft aan dat ze weten wat er nu gaat komen.

‘Lieve vrienden, 1839 was het rampjaar waarin België onafhankelijk werd en waarin Nederlands en Belgisch Limburg gescheiden werden. Zoals dat ook gebeurde met Brabant. Regio’s die eeuwenlang met elkaar verbonden zijn geweest, die een taal, een cultuur en een geschiedenis delen, zijn uit elkaar gerukt. Dat is allemaal politiek. En ik zeg jullie: het is een grof schandaal!’

De bijval is groot.

Nu laat Geelen zich niet meer afstoppen. Hij maakt de microfoon los van de standaard en loopt ermee naar de rand van het podium.

‘Wat is een land, vrienden? Een willekeurig stuk grond waar politici willekeurige grenzen omheen hebben getrokken?’

‘Nee!’ roept iedereen.

‘Is een land een gebied waar iedereen maar naartoe kan komen – gastarbeiders, asielzoekers en andere migranten – om zich er gewoon te vestigen, alsof ze het zelf hebben opgebouwd?’

‘Nee!’

‘Of is het een natie die gevormd wordt door mensen met dezelfde cultuur, dezelfde taal – en dan heb ik het niet over dialecten, natuurlijk – en dezelfde geschiedenis?’

‘Ja!’ brullen de mensen.

Geelen zet een hand in zijn zij en kijkt triomfantelijk over het plein.

‘De Europese Unie, ook al zo’n historische vergissing, denkt dat wij als Nederlanders één geheel kunnen vormen met maar liefst zesentwintig andere landen, waar we vaak niks anders mee gemeen hebben dan een slecht functionerende muntsoort, die alles alleen maar duurder maakt. Landen als Portugal, Bulgarije, Griekenland en Roemenië, die ons bakken met geld kosten en die alleen maar van ons profiteren. Zesentwintig ongelijksoortige landen! Zesentwintig! Eerst waren het er zelfs zevenentwintig, maar de Britten waren zo verstandig om eruit te stappen. Laten wij hun voorbeeld volgen!’

Het applaus moedigt hem aan om zijn volgende woorden nog krachtiger naar voren te brengen.

‘Als die zogenaamde Europese eenheid ook maar enige zin wil hebben, vrienden, ook maar enig nut, dan zouden ze er in Brussel toe over moeten gaan om het nu zo onafzienbaar diverse Europa opnieuw te verdelen. En wel op de enige zinnige manier: een verdeling in taalgebieden! Dan zijn we meteen verlost van al die vrijheidsbewegingen die hun eigen cultuur willen verdedigen. Want die vrijheidsstrijders hebben wel gelijk: één taal, één cultuur, één land!’

Op de golven van het gejuich roept hij: ‘Natuurlijk willen de huidige machthebbers in Den Haag daar niet aan! Die willen alles houden zoals het is, omdat ze daar zelf het meeste profijt van trekken! Daarom sluiten ze ons ook uit! Daarom willen ze niet met ons praten! Daarom willen ze niet naar ons luisteren! Maar de verkiezingsuitslag zal hen straks dwingen, vrienden! Dan móéten ze wel met ons praten! Dan móéten ze wel naar ons luisteren! Dan zullen wij ze laten inzien dat Nederland van de Nederlanders is. En dat daar natuurlijk ook de Vlamingen bij horen, want Vlaanderen moet geen onderdeel willen blijven van dat verziekte, verscheurde land dat ze nu delen met onwillige Walen.’

Hij knikt nadrukkelijk, om aan te geven hoezeer hij het zelf eens is met wat hij zojuist gezegd heeft.

‘Dan hoef ik jullie niet te vertellen, vrienden, dat het niet genoeg is om onze grenzen te sluiten voor gelukszoekers en profiteurs! Iedereen die hier woont en die geen deel wil hebben aan onze Hollandse taal, aan onze Hollandse cultuur en aan onze Hollandse identiteit – iedereen die wil vasthouden aan een niet-Hollandse taal, een

niet-Hollandse cultuur en een niet-Hollandse loyaliteit – voor al die mensen heb ik maar één boodschap!

Hij blijft demonstratief met zijn armen over elkaar wachten tot zijn toehoorders de bedoelde boodschap voor hem uitspreken, uitroepen en uitbrullen: ‘Rot op naar waar je vandaan komt! Rot op naar waar je vandaan komt! Rot! Op! Naar! Waar! Je! Van! Dáán! Komt!’

Als vanzelf neemt hun geroep het ritme aan van het nummer dat Bruinrechts door rapper Smalle Henkie heeft laten maken van deze kreet, die centraal staat in de campagne.

Tevreden kijkt Geelen om naar zijn vriendin, die hem stralend toelacht.

Noordaan steekt een duim naar hem op.

Terwijl de massa doorgaat met scanderen, doet Geelen de microfoon weer in de standaard om verder te gaan.

Prela ligt plat op het dak van het hotel. De twee dakkapellen naast hem houden hem mooi uit de wind. De verkenningstocht om deze perfecte plek te vinden is niet voor niets geweest.

Zijn Zastava M21A ligt voor hem op de dakrand. Van alle scherp-schuttersgeweren op basis van het kalasjnikovsysteem is dit zijn favoriet: stabiel, betrouwbaar, uiterst precies, met slechts een lichte terugslag. Het gewicht van 4,5 kilo inclusief magazijn maakt het geweer prettig vervoerbaar. In het leger heeft hij ermee leren schieten en nu hij als freelancer werkt, behoort het tot zijn standaarduitrusting.

Gezien het doelwit had hij de opdrachtgever voorgesteld om zijn 40mm-granaatwerper op de Zastava te monteren, zodat hij daarmee het hele podium kon wegblazen. Maar dat voorstel was resoluut afgewezen. Zijn opdracht was duidelijk genoeg, kreeg hij te horen. Daar moest hij zich aan houden.

Geen probleem, vindt Prela. Wie betaalt, bepaalt. Hij doet altijd exact wat hem wordt opgedragen. Daarom ligt hij ook zo goed in de markt en kan hij in feite zijn eigen tarief bepalen. Want je kunt natuurlijk wel als een gek om je heen gaan schieten of regelen dat er ergens een sukkel met een bomgordel naar binnen gaat. Maar zo gaat hij niet te werk. Hij opereert als een chirurg, met dodelijke precisie.

Prela ontgrendelt het geweer, controleert de flitsdemper en legt zijn sjaal onder de lange loop. Hij stelt zijn vizier bij en mikt over de hoofden van de juichende menigte op zijn doelwit. Vervolgens gaat hij zo ontspannen mogelijk liggen en reguleert hij zijn ademhaling.

Zoals altijd volgt hij nauwgezet zijn plan, dat hij tot in detail heeft

voorbereid. Zijn instructies zijn duidelijk: toeslaan op het moment dat het publiek aan het zingen is.

En nu is het zover. De massa danst en zingt, iedereen is uitgelaten. De man bij de microfoon draait zich om naar de twee mensen achter hem.

De wijsvinger van Praela kromt zich om de trekker.

Zijn geweer spuugt een kogel uit. En nog een.

Zonder tijd te verliezen begint Praela geroutineerd aan zijn exitstrategie. Hij demonteert snel de Zastava en stopt die in zijn tas, samen met zijn donkere jas en zijn zwarte schaatsmuts. Dan doet hij snel een onopvallend sportjasje aan.

Voordat hij vertrekt, hurkt hij nog even neer bij de dakrand om naar beneden te kijken.

Precies wat hij verwachtte: paniek en totale chaos.

Het zal hem geen moeite kosten om deze stad ongemerkt te verlaten.

Folman zet haar fiets in de stalling en gaat vrolijk fluitend het gebouw binnen waar haar taskforce gevestigd is. Omdat ze doorde-
weeks nog maar hoogst zelden uitgaat, is ze vrijwel altijd vroeg wak-
ker. Ook als ze alle tijd neemt voor haar ochtendroutine komt ze
daardoor meestal als eerste op haar werk.

Als ze de gemeenschappelijke kantooruimte binnenkomt, merkt
ze echter tot haar verrassing dat het er naar koffie ruikt.

In het keukentje staat Trabzondeniz, die haar enthousiast begroet.

‘Mogge, chef!’

‘Meryem, jij bent er vroeg bij!’

‘Jij niet dan, Fenny?’

‘Ja, maar ik woon op tien minuten fietsen hiervandaan en jij moet
helemaal uit Arnhem komen.’

‘Klopt.’

Zonder te vragen schenkt de stevige, zoals gewoonlijk in uniform
geklede brigadier een grote mok koffie vol voor de inspecteur en
daarna ook voor haarzelf.

‘Ben je soms liever hier dan thuis?’ vraagt Folman lachend, terwijl
ze bij haar gaat zitten.

‘Soms wel,’ antwoordt Trabzondeniz ernstig.

Folman neemt een slok en wacht op wat er komt.

‘Weet je, Fenny, soms kan ik ze wel achter het behang plakken.’

‘O? Toch niet je man?’

‘Nou ja, hem soms ook, omdat Memet altijd alles maar goed-
vindt van de kinderen. Als er iets verboden of rechtgezet moet
worden, komt dat steeds op mij neer. En dan krijg ik natuurlijk te

horen dat ik weer de politieagent uithang. Zo is het altijd wat.'

Folman grijnst.

'Ik ben bang dat je dat zelf zover hebt laten komen.'

'Dat is ook zo, natuurlijk. En normaal gesproken heb ik er ook niet echt problemen mee. Maar nu Fati bij ons is ingetrokken...'

Meryems zoon Mustafa is enkele weken geleden getrouwd, nadat zijn vriendin Fatima zwanger was geworden. Omdat hij er ondanks zijn marketingopleiding maar niet in slaagt om ergens een vaste baan te vinden en hij nog altijd in zijn ouderlijk huis woont, was er geen andere oplossing dan dat zijn echtgenote zich bij hem voegde.

'Is ze zo lastig dan?' vraagt Folman.

'Op zich niet. Fati is echt een leuke meid, hoor. Niet te beroerd om een handje te helpen ook; daar zul je mij niet over horen. Maar weet je...'

Trabzondeniz zucht diep en haalt mismoedig haar schouders op.

'Tja, als je er niet dagelijks mee te maken hebt, vind je het waarschijnlijk allemaal niet zo'n punt. Je moet begrijpen: ik werk de hele dag en als ik thuiskom, wil ik graag dat de dingen op mijn manier geregeld worden. Memet weet dat inmiddels wel en die houdt er met zijn vrijwilligerswerk in het buurthuis altijd rekening mee dat hij mij en mijn planning niet in de weg zit. En Moes zou zo langzamerhand ook beter moeten weten.'

'Ik hoor een "maar" aankomen,' zegt Folman.

'Ja, natuurlijk! Kijk, Fati denkt mij te helpen en maakt de badkamer schoon, maar richt die vervolgens in op haar manier. Ze sopt de keukenkastjes, waardoor ik vervolgens vrijwel niks meer kan vinden. Ik heb een vaste plek voor alles, want dan grijp ik nooit mis. Nu voel ik me soms een vreemdeling in mijn eigen huis. Helemaal als ze ook gekookt heeft!'

'Hoezo dan?'

'Haar ouders komen uit een andere streek dan mijn familie. Wij zijn afkomstig uit het Zwarte Zeegebied, dus eten we vaak vis en noten en mais. En we hebben daar graag een soort brood bij dat *vakfikebir* heet: lekker groot, lichtbruin en met zuurdesem. Daar zijn Memet en ik mee opgegroeid. Fati's voorouders komen uit het centrale deel van Anatolië. Nou, dan weet je het wel.'

Omdat ze aan Folmans gezicht ziet dat die het helemaal niet weet, vervolgt ze: ‘Dat is allemaal lam en rundvlees en pasta en groenten. Op zich niks mis mee, hoor. Maar daar krijg je dan steeds yoghurt bij en in en door. Zoals in *manti*, dat is een deeggerecht met jawel: yoghurt. En dan hebben ze ook eens totaal ander brood dan wij. Van die *gözleme*, met allerlei soorten vulling. Best wel lekker...’

‘Maar iets anders dan je gewend bent,’ vult Folman aan.

‘Precies! Dat bedoel ik! En voor een keertje vind ik dat natuurlijk geen punt. Best leuk, zelfs. Alsof je aan je eigen tafel in een restaurant zit te eten. Dat is weer eens iets anders. Maar niet elke dag, begrijp je.’

Folman kijkt haar verbaasd aan.

‘Kookt Fati dan elke dag?’

‘Alle werkdagen. Zo denkt ze mij te helpen. En in de weekends, als ik bezig ben in de keuken, komt ze me ook helpen om op haar manier een bijdrage te leveren aan de maaltijd.’

‘Op haar manier...’

‘Ja! Ik word er helemaal gek van!’

Folman schiet in de lach.

‘Dan zeg je dat toch tegen haar? Of tegen Moes?’

‘Dat gaat niet,’ antwoordt Trabzondeniz met een trieste grimas. ‘Die twee zijn zo blij met elkaar. En zo vrolijk. En Fati wil het allemaal zo graag goed doen. En ze denkt echt dat ze mijn leven op die manier wat makkelijker maakt. En...’

‘En je bent bang om het ter sprake te brengen.’

‘Eigenlijk wel, ja.’

Glimlachend staat Folman op.

‘Er zit toch weinig anders op, ben ik bang. Of misschien kun je aan Memet vragen of hij Moes een voorzichtige hint geeft.’

‘Misschien,’ zegt Trabzondeniz, duidelijk niet enthousiast. ‘Of ik wacht tot ze een eigen huis krijgen. Al kan dat nog wel even duren.’

‘Goedemorgen samen!’ roept Van Wely, die binnenkomt en zijn jas uittrekt. ‘Ah, lekker, koffie!’

Hij wordt al snel gevolgd door Goudriaan.

Folman hoort de ringtone van haar werktelefoon en kijkt op de display.

‘Deze moet ik even nemen,’ kondigt ze aan, terwijl ze het keukentje uit loopt.